

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 10
hallituksen esityksen johdosta laiksi kotieläintuotannon ohjaamisesta
eräissä tapauksissa annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 18 päivältä lokakuuta 1985 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 193. Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina osastopäällikkö Jorma Kallio maa- ja metsätalousministeriöstä, ylijohtaja Eero Nordberg maatilahallituksesta, maa- ja metsätaloustieteiden tohtori Markku Nevala Maataloustuottajain Keskusliitosta, agronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista, toiminnanjohtaja Tauno Pasanen Maataloustuottajain Kainuun Liitosta, toiminnanjohtaja Pentti Munnukka Asutus- ja maatilatalousliitto ry:stä ja erikoistutkija Seppo Hassinen. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain (1011/84) 5 §:ää muutettavaksi siten, että valtioneuvosto saisi yleensä päättää siitä, missä tapauksissa vuosina 1986 ja 1987 voidaan myöntää lupa nautakarja-, sikatalous- tai kanatalousyritysten perustamiseen tai laajentamiseen. Lain 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaan lupia myönnettäisiin edelleen sukupolven- ja omistajanvaihdostapauksissa sekä erityisistä syistä myös muulloin tuotannon jatkamiseen enintään entisessä laajuudessa. Tämän lisäksi voitaisiin edelleen myöntää maatalouspiirin lupia nautakarja-yritysten perustamiseen tai laajentamiseen maatilalain mukaisilla rakentamisavustusalueilla.

Valtioneuvosto päättäisi vuosittain tammikuun loppuun mennessä, missä muissa kuin 5 §:n 1 ja 2 momentissa mainituissa tapauksissa tuotantolupia voitaisiin myöntää. Tarkoituksena on, että

lupia myönnettäisiin lähinnä tuotantosuunnan vaihtamiseen ja erityisistä syistä tuotannon laajentamiseen, mikäli laajentamista ei ole pidettävä olennaisena, ja sitä voidaan kohtuunäkökohdat huomioon ottaen pitää asianmukaisena. Tämän lisäksi voitaisiin markkinatilanteen ja vientimahdollisuuksien puitteissa myöntää nuorille viljelijöille tuotannon laajentamislupia kannattavan tuotannon aikaansaamiseksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1986 alusta.

Kun valtioneuvostolle 5 §:n 3 momentissa annettaisiin suhteellisen laajat valtuudet tarkempien määräysten antamiseen, valiokunta korostaa sitä, että valtioneuvoston tulisi kotieläintuotannon kehityksen ja vallitsevan markkinatilanteen ohella ottaa huomioon pienten ja keskisuurten perhevilmätilojen tarve ja mahdollisuudet tuotannon tarkoituksenmukaiseen jatkamiseen. Pienillä ja keskiuurrilla tiloilla useinkin on kysymys suhteellisen pienistä tuotannon lisäyksistä tai muutoksista. Valiokunnan käsityksen mukaan valtioneuvosto voisi näin menetellen parantaa tällaisten tilojen toiminnan kannattavuutta ja tiloilla asuvien toimeentulon turvaamista vaarantamatta kuitenkaan asetettuihin maatalouspoliittisiin tavoitteisiin pyrkimistä.

Valiokunta pitää esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä tarpeellisenä ja on asettanut puoltamaan sen hyväksymistä.

Sen perusteella, mitä edellä on esitetty, valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Nieminen, varapuheenjohtaja Hämäläinen, jäsenet Aaltio, Anttila, von Bell (osittain), Jyrkilä, Kautto, Koivisto, Koskinen (osittain), Mustonen (osittain),

Rajamäki, Rantanen (osittain), Raudaskoski, Saarikoski, Tähkämaa (osittain), Törnqvist (osittain) ja Westerlund (osittain) sekä varajäsenet A.-L. Jokinen (osittain) ja Turunen (osittain).

